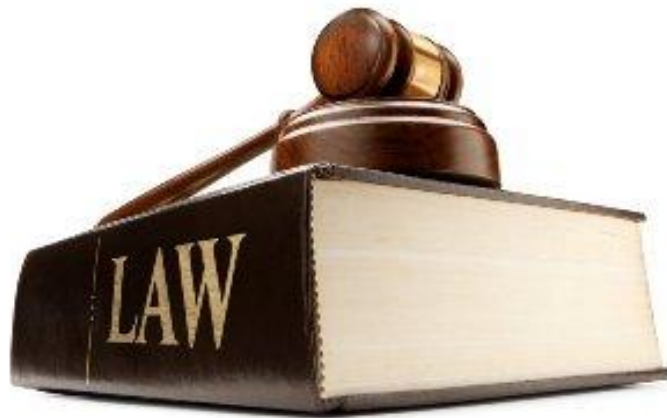

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

*Ευαγγελία Ανδρουλάκη
Χριστίνα Κατάκη
Χρήστος Παπαδόπουλος*

**ΠΜΣ «Η σύγχρονη εγκληματικότητα
και η αντιμετώπισή της»
Πάντειο Πανεπιστήμιο
Επιστημονικά Υπεύθυνη Καθηγήτρια:
Χριστίνα Ζαραφωνίτου**

Ιστορική αναδρομή

- Μία πρώτη προσπάθεια ποινικοποίησης της χρήσης των ναρκωτικών ουσιών στη χώρα μας πραγματοποιείται ήδη από το **1919** με έναν νόμο «περί αλητείας και επαιτείας»(Ν. 1681/19).
- Προβλεπόμενη ποινή: φυλάκιση μέχρι ενός έτους και επί υποτροπής μέχρι δύο ετών σε όσους έκαναν χρήση ή πωλούσαν χασίς, ή είχαν χώρους στους οποίους επιτρεπόταν το χασίς.

(Κοτσαλής Λ., Μαργαρίτης Μ., Φαρσεδάκης
Ι. 2010)

Δεκαετία '80

- Καταγραφή πέντε επίσημων θανάτων από ηρωίνη.
- Ψηφίζεται έτσι το **1987** ένας νέος νόμος (Ν. 1729/87), ο οποίος αποτέλεσε τον κύριο νόμο για τα ναρκωτικά και έκτοτε έχει δεχτεί πολλές τροποποιήσεις.

(Κουράκης Ν., 2005)

Σήμερα

- Ισχύει ο **4139/13** «Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών».
- Κύρια φιλοσοφία του νόμου αυτού είναι ο χαρακτηρισμός του τοξικομανούς ως **«ασθενούς»** αντί εγκληματία και η διάκριση μεταξύ τοξικομανών και μη τοξικομανών κατά τη σωφρονιστική τους μεταχείριση.

(Κουράκης Ν., 2005)

Άρθρο 1 Ν. 4139/2013 «Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών»

- Ορισμός ναρκωτικών:

Με τον όρο «ναρκωτικά» νοούνται οι ουσίες με διαφορετική χημική δομή και διαφορετική δράση στο κεντρικό νευρικό σύστημα και με κοινά χαρακτηριστικά γνωρίσματα τη μεταβολή της θυμικής κατάστασης του χρήστη και την πρόκληση **εξάρτησης** διαφορετικής φύσης, **ψυχικής ή και σωματικής** και ποικίλου βαθμού, καθώς και την ανακούφιση των χρονίως πασχόντων από τα συμπτώματα συγκεκριμένης νόσου, για την οποία αυτές κρίνονται ιατρικά επιβεβλημένες.

- Οι ουσίες δηλαδή αυτές προκαλούν ακατανίκητη ανάγκη ή επιθυμία για συνεχή χρήση του ναρκωτικού ή και για απόκτησή του με οποιοδήποτε μέσο.
- Συνέπειες: εγκεφαλική βλάβη (νευροψυχοτοξίνωση) και ανικανότητα να αντιλαμβάνεται και να ερμηνεύει κανείς τον εξωτερικό κόσμο όπως αυτός πράγματι είναι.

(Κουράκης Ν., 2005)

Ποιος νομιμοποιείται;

Η παραγωγή, κατοχή, μεταφορά, αποθήκευση, επεξεργασία, κυκλοφορία και η μεσολάβηση στη διακίνηση των ναρκωτικών γίνεται:

- Είτε από το κράτος μέσω του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.)
- Είτε από νομικά και φυσικά πρόσωπα μέσω του Κρατικού μονοπωλίου Ναρκωτικών ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών

(άρθρ. 2 του Ν. 4139/2013)

Διακίνηση ναρκωτικών

Ως έγκλημα διακίνησης ναρκωτικών νοείται κάθε πράξη με την οποία συντελείται η κυκλοφορία ναρκωτικών ουσιών ή πρόδρομων ουσιών, οι οποίες αναφέρονται στο αρθρ. 1 παρ. 2 του Ν. 3459/2006 και ιδίως η:

- εισαγωγή
- εξαγωγή
- διαμετακόμιση
- πώληση

- αγορά, προσφορά
- διανομή, διάθεση
- αποστολή, παράδοση
- αποθήκευση, παρακατάθεση
- Κατοχή
- μεταφορά
- νόθευση

(αρθρ. 20 παρ. 2 Ν. 4139/2013)

Ποινή για το έγκλημα της διακίνησης ναρκωτικών:

- Κάθειρξη τουλάχιστον οκτώ (8) ετών και
- Χρηματική ποινή μέχρι τριακόσιες χιλιάδες ευρώ (300.000,00 €).

Ιδιαίτερες περιπτώσεις:

Με ποινή φυλάκισης μέχρι τρία (3) έτη τιμωρείται όποιος:

- α) διακινεί μικροποσότητες ναρκωτικών, με σκοπό να εξασφαλίσει την κάλυψη των καθημερινών ατομικών του αναγκών χρήσης και είναι εξαρτημένος,**
- β) διαθέτει ναρκωτικά χωρίς κέρδος σε οικείους του, με σκοπό να καλύψει τις άμεσες ανάγκες χρήσης τους,**
- γ) διαθέτει χωρίς κέρδος μέρος της ποσότητας που έχει προμηθευτεί για τον εαυτό του σε κάποιον άλλο για δική του αποκλειστική χρήση.**

Ευνοϊκότερη μεταχείριση

Δύο (2) περιπτώσεις:

α) όποιος **για δική του αποκλειστικά χρήση**, με οποιονδήποτε τρόπο προμηθεύεται ή κατέχει ναρκωτικά, σε ποσότητες που δικαιολογούνται μόνο για την ατομική χρήση ή κάνει χρήση αυτών ή καλλιεργεί φυτά κάνναβης σε αριθμό ή έκταση που δικαιολογούνται **μόνο για την ατομική του χρήση**.

Ποινή : φυλάκιση μέχρι 5 μήνες

β) αν το δικαστήριο κρίνει ότι η αμέσως προηγούμενη αξιόποινη πράξη ήταν εντελώς περιστασιακή και δεν είναι πιθανόν να επαναληφθεί τότε ο δράστης μπορεί να κριθεί **ατιμώρητος**.

Ο σκοπός κάλυψης προσωπικών αναγκών και εξυπηρέτησης αποκλειστικής χρήσης γίνεται με συνεκτίμηση:

- του είδους,
- της καθαρότητας,
- της ποσότητας του συγκεκριμένου ναρκωτικού,
- της συχνότητας χρήσης,
- του χρόνου χρήσης,
- της ημερήσιας δόσης και
- των ιδιαίτερων αναγκών χρήσης του συγκεκριμένου χρήστη

(άρθρο 29§1 εδ β' Ν. 4139/2013)

Διακεκριμένες περιπτώσεις:

Με ποινή κάθειρξης τουλάχιστον δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή από 50.000 € έως 500.000 € τιμωρείται όποιος τελεί τις ανωτέρω αξιόποινες πράξεις και:

- α) είναι υπάλληλος, ο οποίος λόγω της υπηρεσίας του ασχολείται με ναρκωτικά
- β) διευκολύνει ή αποκρύπτει τη διάπραξη άλλων κακουργημάτων

Με την ίδια ποινή

Τιμωρείται όποιος παράνομα:

- α) διακινεί ναρκωτικά σε στρατόπεδα ή άλλους χώρους των ενόπλων δυνάμεων, αστυνομικά κρατητήρια, σωφρονιστικά καταστήματα, καταστήματα ανηλίκων κάθε κατηγορίας κ.α.
- β) διακινεί ναρκωτικά στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης

-
- γ) είναι υπότροπος, δηλαδή έχει ήδη καταδικασθεί αμετάκλητα για κακούργημα διακίνησης ναρκωτικών στην προηγούμενη δεκαετία.
- δ) αναμειγνύει με οποιοδήποτε τρόπο ναρκωτικά σε τρόφιμα, ποτά ή άλλα είδη προορισμένα να εισαχθούν στον ανθρώπινο οργανισμό με σκοπό τη διάθεσή τους σε τρίτους

ε) εκδίδει ως ιατρός συνταγή για τη χορήγηση ναρκωτικών εν γνώσει του ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη ιατρική ένδειξη

στ) χορηγεί ως φαρμακοποιός ή ως έμπορος φαρμάκων γενικά γνωρίζοντας είτε ότι δεν υπάρχει ιατρική συνταγή είτε ότι αυτή δεν είναι προσήκουσα

(αρθρ. 22 Ν. 4139/2013)

Ιδιαίτερα διακεκριμένες περιπτώσεις:

Με ισόβια κάθειρξη ή με πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον 10 ετών και με χρηματική ποινή από 50.000 € μέχρι 600.000 € τιμωρείται ο δράστης διακίνησης ναρκωτικών:

- α) όταν η πράξη του αφορά ναρκωτικά που μπορεί να προκαλέσουν ή προκάλεσαν βαριά σωματική βλάβη ή θάνατο σε τρίτο είτε επικίνδυνη σωματική βλάβη στην υγεία πολλών ατόμων

β) όταν είναι ενήλικος και τελεί τις πιο πάνω πράξεις κατ' επάγγελμα με σκοπό να προκαλέσει τη χρήση ναρκωτικών από ανήλικο ή μεταχειρίζεται με οποιονδήποτε τρόπο ανήλικο πρόσωπο κατά την τέλεση των πράξεων αυτών.

(αρθρ. 23 παρ. 1 Ν. 4139/2013)

Ιδιαίτερα διακεκριμένες περιπτώσεις

Με ισόβια κάθειρξη και με χρηματική ποινή από 50.000 € μέχρι 1.000.000 € τιμωρείται ο δράστης διακίνησης ναρκωτικών:

- α) όταν κατ' επάγγελμα χρηματοδοτεί την τέλεση κάποιας πράξης διακίνησης ή κατ' επάγγελμα διακινεί ναρκωτικές ουσίες και το προσδοκώμενο όφελος του δράστη υπερβαίνει τις 75.000 €

β) όταν μετέρχεται κατά την τέλεση των πράξεων αυτών ή προς το σκοπό διαφυγής του τη χρήση όπλων

(αρθρ. 23 παρ. 2 Ν. 4139/2013)

Ανήλικοι και ναρκωτικά

- Η παραβατικότητα των ανηλίκων αποτελεί μικρό ποσοστό της συνολικής εγκληματικότητας.
- **1999-2003:** το ποσοστό των συλληφθέντων ανηλίκων για παράβαση του νόμου για τα ναρκωτικά ήταν πολύ μικρό (1% του συνόλου των συλληφθέντων).
- **2010 -2011:** από τους 204 ανήλικους που εισήχθησαν σε δίκη, οι 153 εισήχθησαν για παράβαση του νόμου περί ναρκωτικών εκ των οποίων οι 104 για πλημμεληματικού χαρακτήρα παράβαση προς ίδια χρήση και οι 49 για κακουργηματική, προς εμπορία.

(Στοιχεία της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων Δικαστηρίου Ανηλίκων Αθηνών, Δικαστικό έτος 2010-2011)

- Ο νόμος προβλέπει την ειδική μεταχείριση των ανήλικων παραβατών σύμφωνα με τα άρθρα 121-132 Π.Κ. εφόσον είναι ευμενέστερες γι' αυτούς.
- Σε ανήλικους που κρίνονται ποινικά υπεύθυνοι των πράξεων διακίνησης εφόσον έχουν κριθεί εξαρτημένοι από ναρκωτικά, μπορεί να επιβάλλεται αντί της ποινής η παρακολούθηση ειδικού προγράμματος απεξάρτησης ανηλίκων.

(αρθρ. 39 Ν. 4139/2013)

Μεταχείριση εξαρτημένων χρηστών

- Προβλέπεται **ειδική μεταχείριση** όσων απέκτησαν **έξη** στη χρήση των ναρκωτικών και **δεν μπορούν** να απεξαρτοποιηθούν με **δικές τους δυνάμεις**.

(άρθρο 30 παρ.1 Ν.4139/13)

Μεταχείριση εξαρτημένων πριν τη δίκη

- Είναι δυνατή η επιβολή εισαγωγής του κατηγορουμένου σε ειδικό θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης **αντί** της προσωρινής κράτησης του, μετά από δήλωση του.
- Ο χρόνος παραμονής του στο ειδικό θεραπευτικό κατάστημα υπολογίζεται ως χρόνος προσωρινής κράτησης.

(άρθρο 31 Ν. 4139/13)

Μεταχείριση εξαρτημένων μετά τη δίκη

Δράστης εξαρτημένος που επιθυμεί να συμμετέχει σε εγκεκριμένο κατά νόμο συμβουλευτικό ή θεραπευτικό πρόγραμμα:

- **σωματικής αποτοξίνωσης** με ή χωρίς υποκατάστατα και
- **σωματικής και ψυχικής απεξάρτησης,**
εισάγεται σε θεραπευτικό ή ειδικό κατάστημα κράτησης, όπου υποβάλλεται σε πρόγραμμα παρακολούθησης και σωματικής αποτοξίνωσης.

Ο χρόνος παραμονής στα ανωτέρω καταστήματα υπολογίζεται ως χρόνος έκτισης της ποινής.

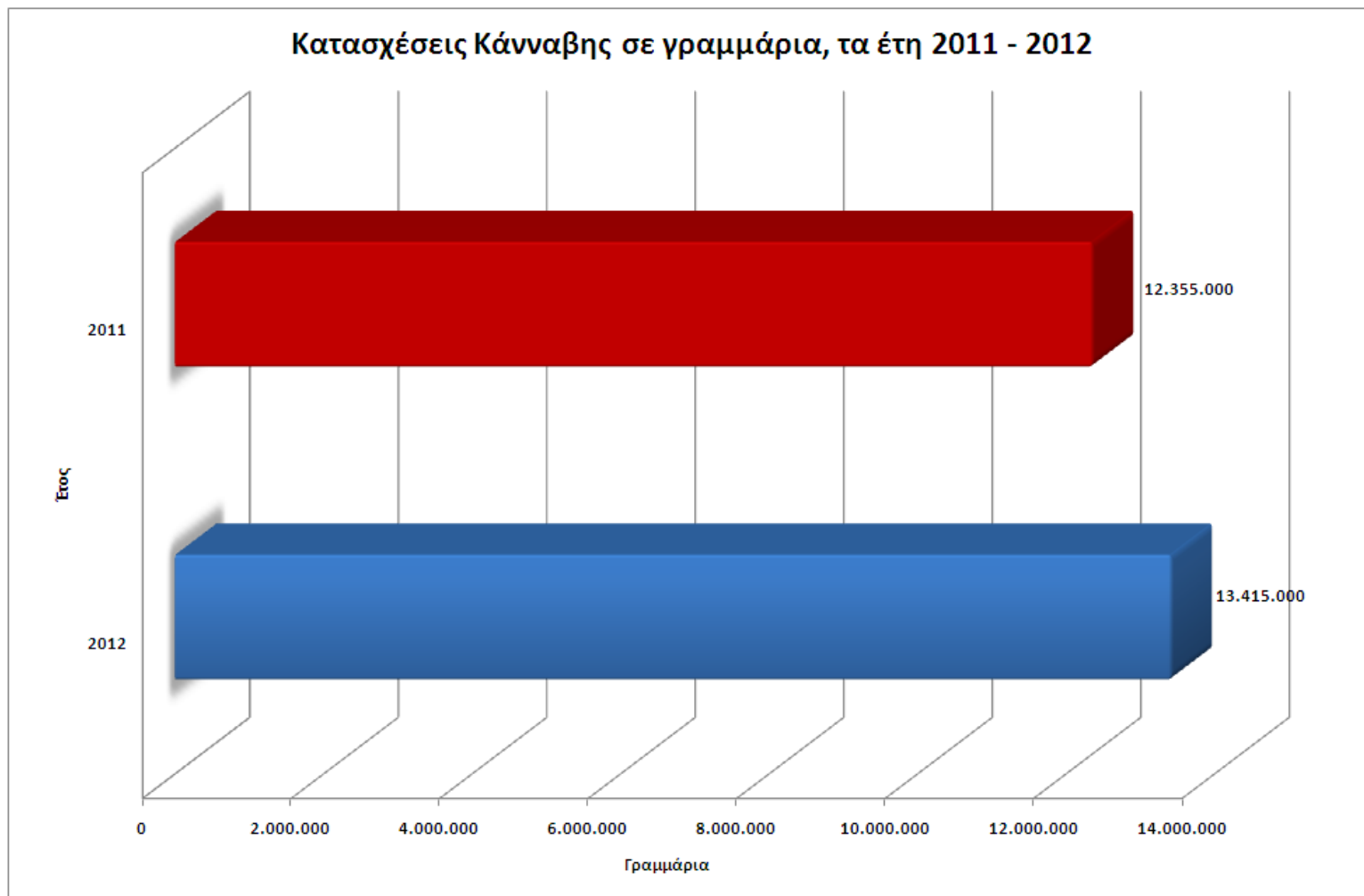
(άρθρο 34 Ν.4139/13)

Συνέπειες συμμετοχής σε θεραπευτικά προγράμματα απεξάρτησης

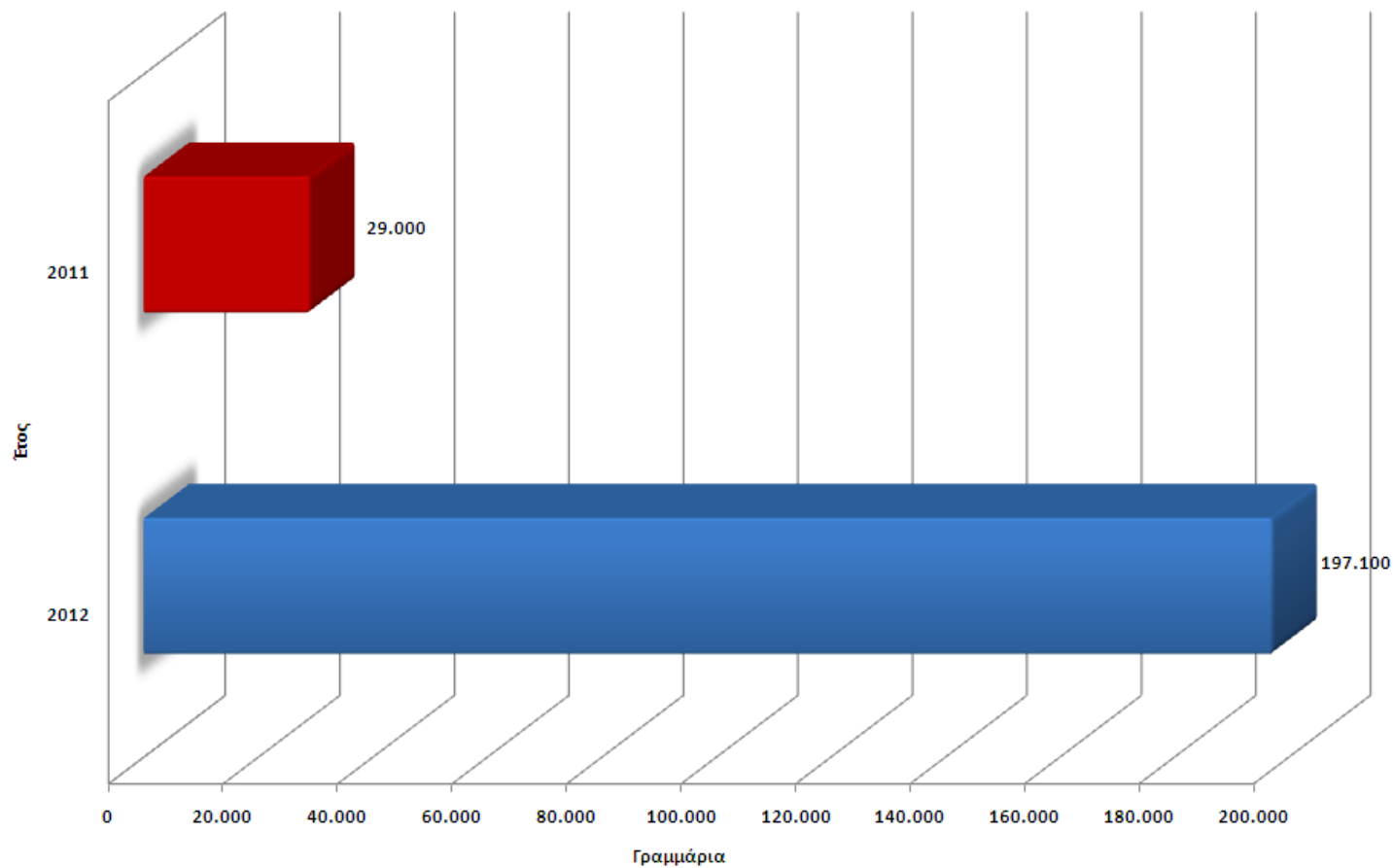
- **Αναβολή άσκησης ποινικής δίωξης.** Αν ο δράστης ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα το συμβούλιο πλημμελειοδικών μπορεί να απόσχει και οριστικά από την άσκησή της.
- **Αναστολή εντάλματος σύλληψης.**
- **Αναστολή εκτέλεσης** στερητικών της ελευθερίας και χρηματικών ποινών μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος.
- Έγγραφη **πιστοποίηση** παρακολούθησης από το διευθυντή του προγράμματος απεξάρτησης.

(άρθρα 32 και 33 Ν. 4139/13)

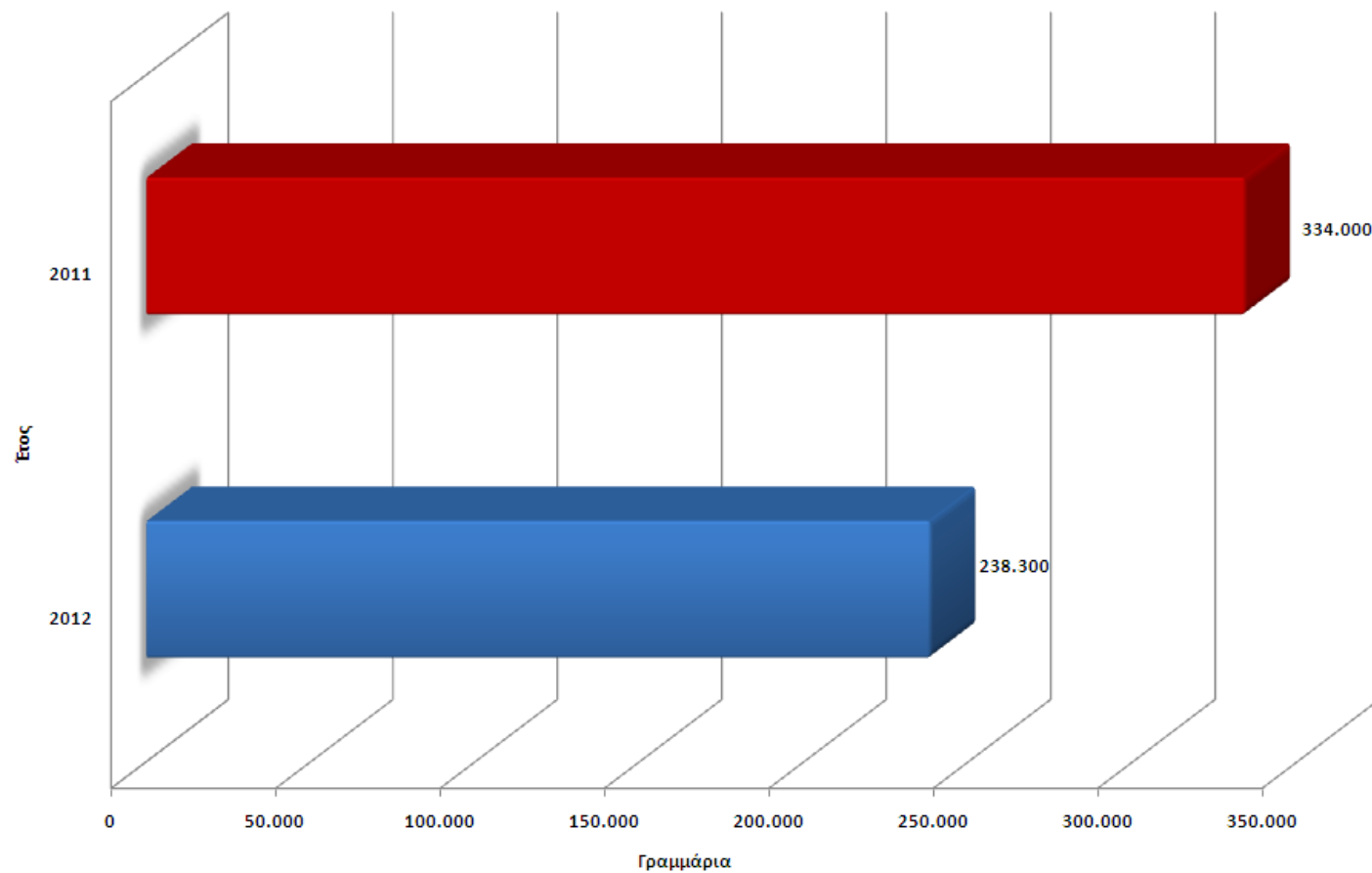
Στατιστικά στοιχεία

Κατασχέσεις Κοκαΐνης σε γραμμάρια, τα έτη 2011 - 2012

Κατασχέσεις Ηρωίνης σε γραμμάρια, τα έτη 2011 - 2012

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

